

ประวัติและผลงานโดยสังเขป
ของ
ศาสตราจารย์ ดร. วิจิตร ศรีสอ้าน

เป็นชาวจังหวัดฉะเชิงเทรา เกิดที่ตำบลสนามจันทร์ อำเภอบ้านโพธิ์ เมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๗ บิดามารดามีอาชีพทำนาและค้าขาย ได้รับการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาจากโรงเรียนวัดท่าสะอ้าน โรงเรียนประกอบราษฎร์บำรุง โรงเรียนบางปะกง “บวรวิทยายน” จังหวัดฉะเชิงเทรา และโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย สำเร็จอักษรศาสตรบัณฑิตและครุศาสตรบัณฑิต จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้รับทุนฟูลไบรท์และทุนมหาวิทยาลัยมินเนโซตา ไปศึกษาต่อ ณ มหาวิทยาลัยมินเนโซตา สหรัฐอเมริกา จนสำเร็จปริญญาโทบัณฑิตและดุษฎีบัณฑิตในสาขาวิชาบริหารการศึกษา ได้รับคัดเลือกเข้าศึกษาในวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๑๙ ได้รับปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปี พ.ศ. ๒๕๒๔ ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น ปี พ.ศ. ๒๕๒๘ ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ (Doctor of the University) จากมหาวิทยาลัยเปิดแห่งประเทศไทย (The Open University) ปี พ.ศ. ๒๕๒๙ ได้รับรางวัลเกียรติคุณนักการศึกษาดีเด่น (Distinguished Fellow) จากสภาการศึกษาเพื่อการสอนระหว่างประเทศ (International Council on Education for Teaching) ปี พ.ศ. ๒๕๒๗ และ รางวัลเกียรติคุณผลงานดีเด่น (Outstanding Achievement Award) จากมหาวิทยาลัยมินเนโซตา ประเทศสหรัฐอเมริกา (University of Minnesota) ปี พ.ศ. ๒๕๒๙

เริ่มเข้ารับราชการเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๔ เป็นอาจารย์โท ทำหน้าที่หัวหน้าธุรการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และรับราชการอยู่ ณ มหาวิทยาลัยแห่งนี้ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๑๗ ได้ดำรงตำแหน่งบริหารสำคัญๆ คือ เป็นอาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ฝ่ายมัธยม เลขานุการ และรองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา ส่วนตำแหน่งทางวิชาการ นั้นได้รับแต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์พิเศษในสาขาวิชาบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยแห่งนี้ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ เป็นต้นมา ได้ย้ายมาสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในปี พ.ศ. ๒๕๑๗

ดำรงตำแหน่งเป็นรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ในช่วงที่รับราชการอยู่ที่ทบวงมหาวิทยาลัย ได้ดำรงตำแหน่งบริหารสำคัญๆ คือ ผู้อำนวยการโครงการพัฒนามหาวิทยาลัย ผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผู้รักษาการในตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยขอนแก่น นายกสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น และประธานสภาที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาแรงงานแห่งชาติ

ปัจจุบันเป็นรองปลัดทบวงมหาวิทยาลัย และอธิการบดีมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ศรีนครินทร์ นอกจากนี้ยังได้ทำหน้าที่สำคัญระดับสูงอีกหลายหน้าที่ เช่น กรรมการข้าราชการพลเรือน (ก.พ.) กรรมการข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย (ก.ม.) กรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) กรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ กรรมการการศึกษาของคณะสงฆ์ กรรมการปฏิรูประบบราชการและระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิสภาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สภามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สภามหาวิทยาลัยรามคำแหง กรรมการศึกษานอกโรงเรียนแห่งชาติ และกรรมการประชาสัมพันธ์แห่งชาติ

ผลงานทางด้านวิชาการ เป็นอาจารย์พิเศษสอนวิชาการศึกษา บริหารการศึกษา และอุดมศึกษา ในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์ ได้ทำงานวิจัยค้นคว้า แต่งตำรา และเขียนบทความทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา และการอุดมศึกษา ตีพิมพ์เผยแพร่ทั้งในและนอกประเทศเป็นจำนวนประมาณ ๕๐ เรื่อง

ผลงานด้านบริหาร ได้บุกเบิกการจัดระบบบริหารงานมหาวิทยาลัยทางการบริหาร การวางแผนวิจัยสถาบันและสารสนเทศ และการบริหารงานบุคคล เป็นผู้ก่อตั้งภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นอธิการบดีคนแรกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยศรีนครินทร์

งานด้านสังคม ได้เป็นผู้บุกเบิกงานค่ายอาสาสมัครซึ่งปัจจุบันรู้จักกันในนามของค่ายอาสาพัฒนา เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมนักเรียนเก่าบวรวิทายาน สมาคมครุศาสตร์สัมพันธ์ เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นประธานมูลนิธิจุฬาฯ อาสาสมัคร เป็นนายกก่อตั้งสโมสรโรตารีขอนแก่น และเป็นผู้ก่อตั้งสมาคมสุโขทัยศรีนครินทร์ เป็นผู้ริเริ่มและเป็นประธานกรรมการทุนการศึกษาเสริมสมอง

งานด้านต่างประเทศ ได้เป็นผู้บุกเบิกโครงการร่วมมือด้านการศึกษาของอาเซียน เป็นผู้อำนวยการศูนย์พัฒนศึกษาของอาเซียนประจำประเทศไทย เป็นกรรมการประสาน-

งานด้านการศึกษาของอาเซียน (Regional Coordinating Committee) ได้รับเลือกเป็นรองประธานและกรรมการอำนวยการของสภาระหว่างประเทศว่าด้วยการศึกษาเพื่อการสอน (International Council of Education for Teaching) เป็นอนุนายกสมาคมสถาบันอุดมศึกษาในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (Association of Southeast Asian Institutions of Higher Learning) เป็นผู้แทนประเทศไทยในคณะกรรมการสถาบันภูมิภาคว่าด้วยการอุดมศึกษากับการพัฒนา (Regional Institute of Higher Education and Development) เป็นประธานกลุ่มนวัตกรรมอุดมศึกษาในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิกของยูเนสโก (Consortium on Innovation in Higher Education for Development in Asia and the Pacific – UNESCO) เป็นกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายวัฒนธรรมอาเซียนตะวันออกเฉียงใต้ขององค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (Advisory Committee on Southeast Asian Culture – UNESCO) และเป็นกรรมการบริหารสภาการศึกษาทางไกลระหว่างประเทศ (International Council for Distance Education)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ชั้นสายสะพายที่ได้รับพระราชทาน ได้แก่ มหาวชิรมงกุฏ (ม.ว.ม.) พ.ศ. ๒๕๒๕ และประถมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.) พ.ศ. ๒๕๒๒.